

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών

Σήματα και Συστήματα

Εργασία 1

Ονοματεπώνυμο: Κανελλοπούλου Αθανασία

Αριθμός Μητρώου: 0015202000065

ΛΥΣΕΙΣ

1 Ερώτημα 1– Μιγαδικοί αριθμοί

1.1 Υποερώτημα 1.1

1.

$$\begin{aligned} Re\{z\} &= A\cos(Wt + f) \\ \Rightarrow Re\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} &= \frac{1}{2}\cos\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ \Rightarrow Re\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} &= \frac{1}{2}\frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow Re\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} \\ &= \frac{\sqrt{2}}{4} \end{aligned} \quad (1)$$

2.

$$\begin{aligned} Im\{z\} &= A\sin(Wt + f) \\ \Rightarrow Im\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} &= \frac{1}{2}\sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \\ \Rightarrow Im\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} &= \frac{1}{2}\frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow Im\left\{\frac{1}{2}e^{j\frac{\pi}{4}}\right\} \\ &= \frac{\sqrt{2}}{4} \end{aligned} \quad (2)$$

3.

$$|z| = \sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{Re\{z\}^2 + Im\{z\}^2} = \sqrt{\left(\frac{\sqrt{2}}{4}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{2}}{4}\right)^2} = \sqrt{\frac{2}{16} + \frac{2}{16}} = \sqrt{\frac{4}{16}} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \quad (3)$$

4.

$$\arg z = f = \tan^{-1}\left(\frac{y}{x}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{\frac{\sqrt{2}}{4}}{\frac{\sqrt{2}}{4}}\right) = \tan^{-1}(1) = \frac{\pi}{4} \quad (4)$$

5.

$$\begin{aligned} z + z^* &= |z|(\cos(f) + j\sin(f)) + x - jy = \frac{1}{2}(\cos\frac{\pi}{4}) + j\sin\frac{\pi}{4} + \operatorname{Re}\{z\} - \operatorname{Im}\{z\} \quad (5) \\ &= \frac{1}{2}(\frac{\sqrt{2}}{2} + j\frac{\sqrt{2}}{2}) + \frac{\sqrt{2}}{4} - j\frac{\sqrt{2}}{4} = \frac{\sqrt{2}}{4}(1+j) + \frac{\sqrt{2}}{4}(1-j) = \frac{\sqrt{2}}{4}(1+j+1-j) = \frac{\sqrt{2}}{4}2 = \frac{\sqrt{2}}{2} \end{aligned}$$

1.2 Υποερώτημα 1.2

Έχουμε δεδομένη σχέση:

$$e^{jx} = \cos x + j\sin x$$

και από αυτήν πηγάζουν τα επόμενα Επίσης από προηγούμενες μαθηματικές μας γνώσεις ισχύουν

$$\cos(-x) = \cos x$$

$$\sin(-x) = -\sin x$$

1. $A = \cos x$

$$\begin{aligned} \implies \cos x &= \frac{e^{jx} + e^{-jx}}{2} \\ \implies \cos x &= \frac{1}{2}\cos x + j\sin x + \cos(-x) + j\sin(-x) \\ \implies \cos x &= \frac{1}{2}\cos x + j\sin x + \cos x + j(-\sin x) \\ \implies \cos x &= \frac{1}{2}2\cos x \\ \implies \cos x &= \cos x \\ \implies \cos x &= A \end{aligned}$$

που ισχύει.

2. $B = \sin x$

$$\begin{aligned} \implies \sin x &= \frac{e^{jx} - e^{-jx}}{2j} \\ \implies \sin x &= \frac{1}{2j}\cos x + j\sin x - (\cos(-x) + j\sin(-x)) \\ \implies \sin x &= \frac{1}{2j}\cos x + j\sin x - \cos x - j(-\sin x) \\ \implies \sin x &= \frac{1}{2j}j\sin x + j\sin x \\ \implies \sin x &= \frac{1}{2j}2j\sin x \\ \implies \sin x &= \sin x \\ \implies \sin x &= B \end{aligned}$$

που ισχύει.

2 Ερώτημα 2 – Σήματα

2.1 Υποερώτημα 2.1

Έχουμε δεδομένη σχέση:

$$x(t) = \cos(w(t+r) + j)$$

1. Για

$$w = \frac{\pi}{3}, r = 0, j = 2\pi$$

Ισχύει ότι:

$$\begin{aligned}
x(t) &= \cos\left(\frac{\pi}{3}(t+0) + 2\pi\right) \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{\pi}{3}t + 2\pi\right) \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right)\cos(2\pi) - \sin\left(\frac{\pi}{3}t\right)\sin(2\pi) \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right) * 1 - \sin\left(\frac{\pi}{3}t\right) * 0 \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{\pi}{3}t\right)
\end{aligned}$$

Ξέρουμε ότι:

$$w = 2\pi f_0 = \frac{2\pi}{T}$$

Άρα

$$\begin{aligned}
w &= \frac{\pi}{3} \\
\implies \frac{\pi}{3} &= 2\pi f_0 \\
\implies f_0 &= \frac{\frac{\pi}{3}}{2\pi} \\
\implies f_0 &= \frac{1}{6} Hz
\end{aligned}$$

και

$$\begin{aligned}
w &= \frac{\pi}{3} \\
\implies \frac{\pi}{3} &= \frac{2\pi}{T} \\
\implies T &= \frac{2\pi}{\frac{\pi}{3}} \\
\implies T &= 6
\end{aligned}$$

2. Για

$$w = \frac{3\pi}{4}, r = \frac{1}{2}, j = \frac{\pi}{4}$$

Ισχύει ότι:

$$\begin{aligned}
x(t) &= \cos\left(\frac{3\pi}{4}\left(t + \frac{1}{2}\right) + \frac{\pi}{4}\right) \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{3\pi}{4}t + \frac{3\pi}{8} + \frac{\pi}{4}\right) \\
\implies x(t) &= \cos\left(\frac{3\pi}{4}t + \frac{5\pi}{8}\right)
\end{aligned}$$

Από την ήδη υπάρχουσα σχέση, ξέρουμε ότι: Άρα

$$\begin{aligned}
w &= \frac{3\pi}{4} \\
\implies \frac{3\pi}{4} &= 2\pi f_0
\end{aligned}$$

$$\implies f_0 = \frac{\frac{3\pi}{4}}{2\pi}$$

$$\implies f_0 = \frac{3}{8} Hz$$

και

$$w = \frac{3\pi}{4}$$

$$\implies \frac{3\pi}{4} = \frac{2\pi}{T}$$

$$\implies T = \frac{2\pi}{\frac{3\pi}{4}}$$

$$\implies T = \frac{8}{3}$$

2.2 Υποερώτημα 2.2

1.

$$X(t) = \sqrt{2}(1+j)e^{j\frac{\pi}{4}}e^{(-1+j2\pi)t} = \sqrt{2}(1+j)e^{-t+j2\pi t+j\frac{\pi}{4}} = \sqrt{2}(1+j)e^{-t}e^{j(2\pi t+\frac{\pi}{4})}$$

$$Re(x(t)) = Re\sqrt{2}(1+j)e^{-t}e^{j(2\pi t+\frac{\pi}{4})}t$$

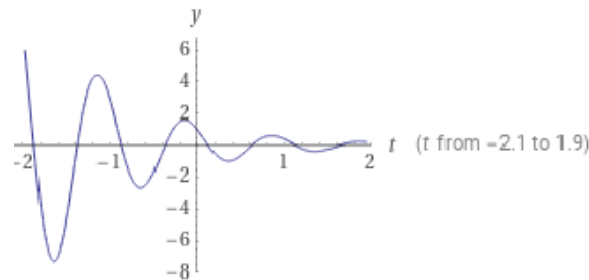
$$Re(x(t)) = \cos(2\pi t + \frac{\pi}{4})Re\sqrt{2}(1+j)e^{-t}$$

$$Re(x(t)) = (\cos(2\pi t)\cos(\frac{\pi}{4}) - \sin(2\pi t)\sin(\frac{\pi}{4}))\sqrt{2}Re(e^{-t} + je^{-t})$$

$$Re(x(t)) = (\cos(2\pi t)\frac{\sqrt{2}}{2} - \sin(2\pi t)\frac{\sqrt{2}}{2})\sqrt{2}Re(e^{-t} + je^{-t})$$

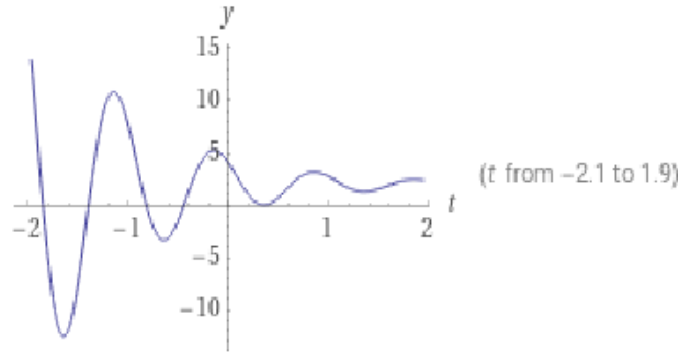
$$Re(x(t)) = \frac{\sqrt{2}}{2}(\cos(2\pi t) - \sin(2\pi t))\frac{\sqrt{2}}{2}Re(e^{-t} + je^{-t})$$

Η γραφική παράσταση είναι:

2. Γενικά ξέρουμε ότι το σήμα είναι γραμμικό και από τις ιδιότητες ισχύει $x(t+2) + x^*(t+2) = 2Re(x(t) + 2)$ και εξαιτίας της γραμμικότητας $2Re(x+2) = 2Re(x(t)) + 2$

Η γραφική παρασάση της εξίσωσης είναι:

2.3 Υποερώτημα 2.3

1. Έχουμε την δεδομένη σχέση $y(t) = ax(bt)$ και ξέρουμε ήδη ότι η ενέργεια του $x(t) = Ex$ στο διάστημα $(-\infty, +\infty)$

$$\Delta\eta\lambda\alpha\delta\acute{\eta}, Ex = \int_{-\infty}^{+\infty} |x(t)|^2 dt$$

Άρα, για $y(t)$ ισχύει:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} |y(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^{+\infty} |ax(bt)|^2 dt \text{ θεωρούμε ότι } (bt = v \text{ αρα και } bdt = dv$$

Οπότε:

$$Ey = \int_{-\infty}^{+\infty} |ax(v)|^2 \frac{1}{b} dv = \frac{1}{b} \int_{-\infty}^{+\infty} a^2 |x(v)|^2 dv = \frac{a^2}{b} \int_{-\infty}^{+\infty} |x(v)|^2 dv = \frac{a^2}{b} Ex$$

2. Έχουμε την δεδομένη σχέση $y(t) = ax(bt)$ και ξέρουμε ήδη ότι η ενέργεια του $x(t) = Px$ στο διάστημα $[t_1, t_2]$

$$\Delta\eta\lambda\alpha\delta\acute{\eta}, Px = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} |x(t)|^2 dt$$

Άρα, για $y(t)$ ισχύει:

$$Py = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} |y(t)|^2 dt = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{a^2}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} |x(bt)|^2 dt$$

Θέτουμε για $v = bt, dv = bdt, t_1 = v_1, t_2 = v_2$

$$a^2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{t_2 - t_1} \int_{v_1}^{v_2} |x(v)|^2 \frac{1}{b} dv = a^2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{v_2 - v_1} \int_{v_1}^{v_2} |x(v)|^2 dv = a^2 Px$$

Άρα $Py = a^2 Px$

2.4 Υποερώτημα 2.4

Τα σήματα $x_1(t) + x_2(t)$ είναι περιοδικά υπό την προϋπόθεση ότι για καθένα $x_1(t)$ και $x_2(t)$ ισχύει $x_1(t + T_1) = x_1$ και $x_2(t + T_2) = x_2$ και ταυτόχρονα $x_1(t) + x_2(t) = (x_1 + x_2)(t + T_1 + T_2)$ και με βάση των λόγο ακεραίων, δηλαδή $\frac{T_1}{T_2} = \frac{y}{u}$ όπου u, y ακέραιοι αριθμοί.

3 Ερώτημα 3– Συστήματα

3.1 Υποερώτημα 3.1

1. Έχουμε ως δεδομένο $x(t) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t - nT) = y(t)$

Για να είναι ένα σύστημα γραμμικό θα πρέπει:

α) Να έχει την ιδιότητα της ομογένειας δηλαδή: $ax(t) \rightarrow ay(t)$

$$ax(t) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} ax(t)\delta(t - nT) = a \sum_{n=-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t - nT) = ay(t) \text{ που ισχύει.}$$

β) Να έχει την ιδιότητα της αθροιστικότητας, δηλαδή: $x_1(t) + x_2(t) \rightarrow y_1(t) + y_2(t)$

$$x_1(t) + x_2(t) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} x_1(t)\delta(t - nT) + \sum_{n=-\infty}^{+\infty} x_2(t)\delta(t - nT) = y_1(t) + y_2(t) \text{ που ισχύει.}$$

Άρα, το σύστημα είναι γραμμικό.

2. Για να είναι χρονικά αναλλοίωτο θα πρέπει να ισχύει:

$$x(t) \rightarrow y(t), x(t - t_0) \rightarrow y(t - t_0)$$

$$\text{Δηλαδή: } x(t - t_0) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} x(t - t_0) \delta(t - nT) \neq y(t - t_0)$$

Άρα, το σύστημα δεν είναι χρονικά αναλλοίωτο.

3.2 Υποερώτημα 3.2

1. Για να υπολογίσουμε την έξοδο ενός ΓΧΑ συστήματος με τη βοήθεια της συνέλιξης με τον τύπο:

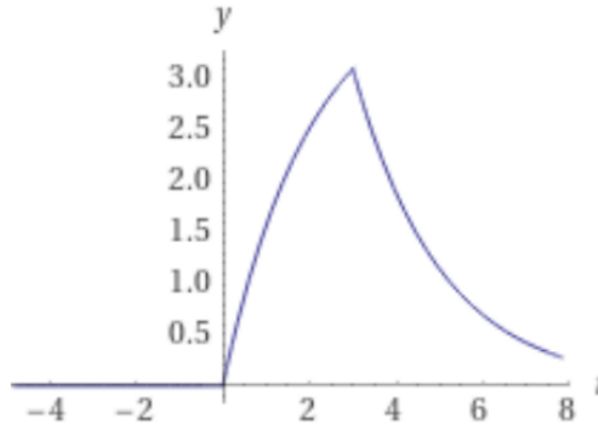
$$y(t) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(T)h(t - T)dT$$

Για $t < 0$ ισχύει $y(t) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(T)h(t - T)dT$ και λόγω unit step signal: $u(t) = 0$

Άρα, $y(t) = \int_{-\infty}^0 u(t)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = 0$

Για $t > 0$ ισχύει $u(t) = 1$ και $y(t) = \int_0^t u(t)u((T - t)e^{\frac{t-T}{2}}dT = \int_0^t 1e^{\frac{T-t}{2}}dT = 2[1 - e^{\frac{-t}{2}}]$

Η γραφική παραστάση της εξίσωσης είναι:

2. Για $t < 0$ ισχύει $x(t) = 0$ $y(t) = \int_{-\infty}^0 x(t)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = 0$

Για $t \geq 0$ και $3 \geq t$ ισχύει $y(t) = \int_0^3 x(t)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = \int_0^3 2u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = 4[e^{\frac{3-t}{2}} - e^{\frac{-t}{2}}]$

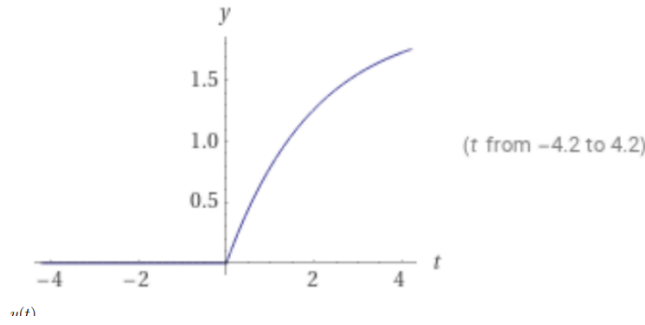
Για $t > 3$ ισχύει $y(t) = \int_{-\infty}^{+\infty} x(T)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = \int_0^3 x(T)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = \int_{-\infty}^{+\infty} x(T)u((t - T)e^{\frac{T-t}{2}}dT = \int_0^3 2e^{\frac{T-t}{2}}dT = 4[e^{\frac{3-t}{2}} - e^{\frac{-t}{2}}]$

Η γραφική παραστάση της εξίσωσης είναι:

3.3 Υποερώτημα 3.3

Η σχέση αναλύεται ως εξής :

$$y(t) = x(t)h_2^{-1}[h_1h_1h_2 + h_2h_2h_1 - h_1h_2h_1 + h_1^{-1}]$$

$$\begin{aligned}
 &\Rightarrow y(t) = x(t)h_2^{-1}[h_2h_2h_1 + h_1^{-1}] \\
 &\Rightarrow y(t) = x(t)h_2^{-1}h_2h_2h_1 + x(t)h_2^{-1}h_1^{-1} \\
 &\Rightarrow y(t) = x(t)h_1h_2 + x(t)h_2^{-1}h_1^{-1} \\
 &\Rightarrow y(t) = x(t)[h_1h_2 + h_2^{-1}h_1^{-1}]
 \end{aligned}$$

Άρα, το ζητούμενό μας είναι $h_1h_2 + h_2^{-1}h_1^{-1}$

4 Ερώτημα 4 – Σειρές Φουριερ

4.1 Υποερώτημα 4.1

Έχουμε την σχέση $[1 + \cos(2\pi t)][\sin(10\pi t + \frac{\pi}{6})]$ Αναλύοντας την σχέση προκύπτει ότι:

$$\begin{aligned}
 &\sin(10\pi t + \frac{\pi}{6}) + \cos(2\pi t)\sin(10\pi t + \frac{\pi}{6}) \\
 &\Rightarrow \sin(10\pi t)\cos(\frac{\pi}{6}) + \cos(10\pi t)\sin(\frac{\pi}{6}) + \frac{\sin(8\pi t + \frac{\pi}{6}) + \sin(12\pi t + \frac{\pi}{6})}{2} \\
 &\Rightarrow \sin(10\pi t)\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}\cos(10\pi t) + \frac{\sqrt{3}\sin(8\pi t) + \cos(2\pi t) + \sqrt{3}\sin(12\pi t) + \cos(12\pi t)}{4} \\
 &\Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{4}\frac{e^{j8\pi} - e^{-j8\pi}}{2j} + \frac{1}{4}\frac{e^{j8\pi} - e^{-j8\pi}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{4}\frac{e^{j12\pi} - e^{-j12\pi}}{2j} + \frac{1}{4}\frac{e^{j12\pi} - e^{-j12\pi}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\frac{e^{j10\pi} - e^{-j10\pi}}{2j} + \frac{1}{2}\frac{e^{j10\pi} + e^{-j10\pi}}{2} \\
 &\Rightarrow \frac{\sqrt{3}+j}{8j}e^{j8\pi} + \frac{j-\sqrt{3}}{8j}e^{-j8\pi} + \frac{\sqrt{3}+j}{8j}e^{j12\pi} + \frac{j-\sqrt{3}}{8j}e^{-j12\pi} + \frac{\sqrt{3}+j}{4j}e^{j10\pi} + \frac{j-\sqrt{3}}{4j}e^{-j10\pi}
 \end{aligned}$$

Στην συνέχεια βρίσκουμε τον ΜΚΔ των 8, 10, 12, το οποίο είναι το 2. Άρα, προκύπτει ότι οι συντελεστές είναι: στο $8\pi = 4w_0$, $10\pi = 5w_0$ και $12\pi = 6w_0$ δηλαδή:

$$a_{-4} = \frac{j - \sqrt{3}}{8j}$$

$$a_{-5} = \frac{j - \sqrt{3}}{4j}$$

$$a_{-6} = \frac{j - \sqrt{3}}{8j}$$

$$a_4 = \frac{\sqrt{3} + j}{8j}$$

$$a_5 = \frac{\sqrt{3} + j}{4j}$$

$$a_6 = \frac{\sqrt{3} + j}{8j}$$

$$a_k = 0 \text{ otherwise}$$

4.2 Υποερώτημα 4.2

Για δεδομένο σήμα $x(t) = |A \sin(\pi t)|$

Ξέρουμε ότι η θεμελιώδης συχνότητα του σήματος είναι: $\omega_0 = 2\pi f_0 = 2\pi = 1(\text{Hz})$

Άρα η θεμελιώδης περίοδος είναι $T_0 = \frac{1}{f_0} = 1(\text{sec})$

$$\text{συντελεστές: } a_0 = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) dt = \int_0^1 A \sin(\pi t) dt = \frac{2A}{\pi}$$

$$a_n = \frac{2}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) \cos(n\omega_0 t) dt = -\frac{4A}{\pi(4n^2 - 1)}$$

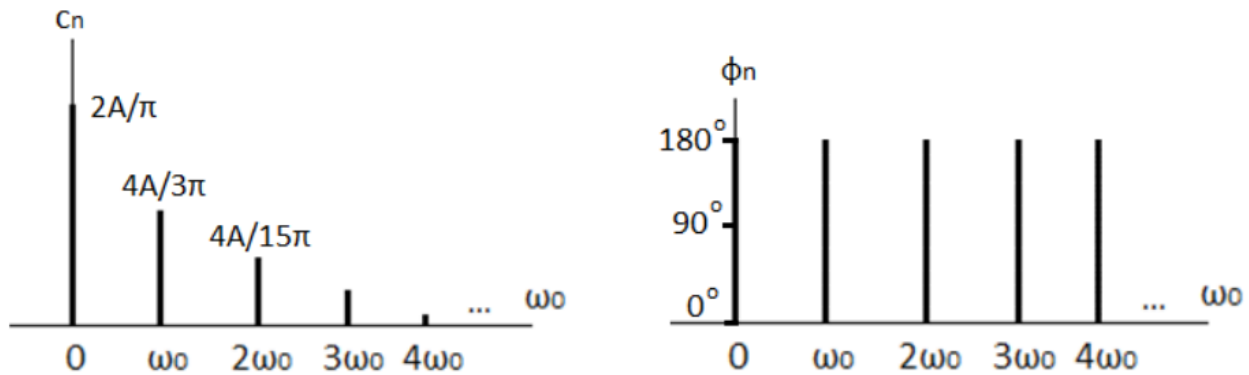
$$b_n = \frac{2}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) \sin(n\omega_0 t) dt = 0$$

$$c_0 = a_0 = \frac{2A}{\pi}$$

$$c_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2} = |a_n| = \frac{4A}{\pi(4n^2 - 1)}$$

$$f_n = -\tan^{-1}\left(\frac{b_n}{a_n}\right) = 0^\circ = 180^\circ$$

Ξέρουμε ότι το φάσμα πλάτους μονής πλευράς ισούται με $c_n = c_n(\omega_n)$ και το φάσμα της φάσης $f_n = f_n(\omega_n)$
 Η γραφική παραστάση του σήματος για το φάσμα πλάτους και φάσης είναι:

Επομένως το ανάπτυγμα του σήματος σε τριγωνομετρική μορφή είναι

$$x(t) = \frac{2A}{\pi} + \frac{4A}{\pi} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\cos(n\omega_0 t)}{(1 - 4n^2)}$$

Στην συνέχεια οι συντελεστές για την εκθετική μορφή αποτελούνται από: $x_0 = a_0 = \frac{2A}{\pi}$ και $x_n = \frac{1}{2}(a_n - jb_n) = \frac{a_n}{2} = \frac{2A}{\pi(1-4n^2)}$ και $f_n = -\tan^{-1}\left(\frac{b_n}{a_n}\right) = 0^\circ = 180^\circ$

Το φάσμα πλάτους διπλής πλευράς είναι:

Το φάσμα της φάσης παραμένει το ίδιο και οι εκθετική μορφή είναι:

$$x(t) = \frac{2A}{\pi} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{(1 - 4n^2)} e^{j2\pi nt}$$

